

Education and Culture

Leonardo da Vinci

K A U N O
TECHNOLOGIJOS
UNIVERSITETAS

ŽINIŲ APIE REACH KŪRIMAS IR SKLAIDA

Situacijos analizė dėl REACH Lietuvoje

Kauno technologijos universiteto Aplinkos inžinerijos institutas
Baltijos aplinkos forumas

Turinys

Turinys.....	2
Santrumpos	3
1. Įvadas.....	4
2. Situacijos analizė Lietuvoje.....	5
2.1 Nacionaliniai valdžios organai	6
2.2 Inspekcijos	7
2.3 Pramonė (M, I, U)	7
2.4 Asociacijos (M, I, U)	9
2.5 NVO	9
2.6 Mokslo organizacijos.....	10
3. Naudotos literatūros sąrašas	11
4. Naudingi informacijos šaltiniai (tinklapiai) apie REACH	11

Santrumpos

Agentūra - Europos chemikalų agentūra, įkurta siekiant užtikrinti efektyvų techninių, mokslinių ir administracinių REACH reglamento aspektų valdymą;

CZ - Čekija;

DU – tolesnis naudotojas;

EE – Estija;

ES – Europos Sąjunga;

GHS – globaliai harmonizuota chemikalų klasifikavimo ir ženklavimo sistema;

I – importuotojas;

LT – Lietuva;

LV – Latvija;

M – cheminių medžiagų gamintojas;

NVO – nevyriausybinė organizacija;

REACH – Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų;

SDL – saugos duomenų lapai.

1. Įvadas

Keletą paskutiniųjų metų Europos Sąjungoje buvo svarstoma naujoji cheminių medžiagų politika ir ją įgyvendinantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH). REACH reglamentu siekiama pagerinti žmonių sveikatos ir aplinkos apsaugą nuo naudojamų cheminių medžiagų galimo neigiamo poveikio, išsaugant Europos chemijos pramonės konkurencingumą ir inovativumą. 2006 m. gruodžio mėn. 18 d. Europos Sąjungos šalių narių Aplinkos ministrai priėmė nutarimą, kad REACH reglamentas įsigalios nuo 2007 m. birželio mėn. 1 d.

Įsigaliosiantis REACH reglamentas yra sudėtingas daug įvairių sričių apimantis dokumentas. Dešimtys įvairių REACH poveikio įvertinimo studijų pramonei, verslui, aplinkai ir sveikatai buvo atlikta per paskutiniuosius ketverius metus. Dažniausiai šiose studijose buvo nagrinėjami galimi kaštai ir tik keletyje studijų buvo nagrinėjama REACH nauda. Atliktų studijų rezultatai dažniausiai stipriai skiriasi, priklausomai nuo apsibrėžtų prielaidų. Vertinant galimą REACH poveikį išvengti prielaidų neįmanoma dėl tikslų duomenų trūkumo. Skirtingų suinteresuotų šalių atstovai (pramonės, valstybinių institucijų, Europos Komisijos ir pan.) linkę naudotis skirtingomis prielaidomis.

REACH reglamento vystymo ir derinimo procesas buvo lydimas karštų diskusijų tarp įvairių suinteresuotų šalių, kurias palies šis reglamentas. Akivaizdu, kad daliai šių suinteresuotų šalių trūksta žinių apie šio reglamento principus ir įgyvendinimo mechanizmą. Siūlomo projekto „Žinių apie REACH kūrimas ir sklaida“ rėmuose numatoma parengti mokymams apie REACH skirtą medžiagą bei įgyvendinti testinius mokymus projekto partnerių šalyse (LT, CZ, EE, LV) pagal parengtą/sukurtą medžiagą, apmokant būsimuosius žinių skleidėjus (ir įmonių darbuotojus, ir konsultantus, ir kitų suinteresuotų šalių atstovus).

Projekto pradžioje kiekvienos šalies partneriai, naudodami savo žinias, patirtį atliko situacijos analizę dėl REACH savo šalyse. Šios situacijos analizės pagrindu toliau bus sprendžiama, kokie klausimai bus nagrinėjami kuriamoje mokymų medžiagoje.

Kiekviena REACH suinteresuota šalis pagal reglamentą turi savo vaidmenį ir pareigas. Svarbiausios REACH suinteresuotos šalys (nuo pastarųjų veiklos labiausiai priklauso REACH įgyvendinimo sėkmė) yra nacionaliniai valdžios organai ir pramonė. Kitoms suinteresuotoms šalims yra skiriamas labiau pagalbinis vaidmuo įgyvendinant REACH reikalavimus. REACH suinteresuotos šalys, kurios buvo vertinamos situacijos analizės metu, turi sekančias pagrindines pareigas pagal REACH:

a) Nacionaliniai valdžios organai

- Ministerijos, kompetentingos institucijos:
  - cheminių medžiagų vertinimas;
  - pasiūlymai dėl cheminių medžiagų autorizacijos ir apribojimų;
  - indėlis į darbą ES lygmenyje (pvz. Komitetuose);
  - REACH reglamento įgyvendinimo kontrolės sistemos/mechanizmo sukūrimas;
  - ataskaitų apie REACH reglamento reikalavimų įgyvendinimą Europos Komisijai rengimas;

- informacinio pagalbos vieneto sukūrimas (teikti informacinę pagalbą apie REACH reikalavimus, principus bei jų įgyvendinimą).
- Inspekcijos
- įgyvendinimo kontrolė ir užtikrinimas;
- ataskaitų apie REACH reglamento reikalavimų įgyvendinimą Europos Komisijai rengimas.

b) Pramonė (M, I, DU)

- Gamintojai ir importuotojai:
  - duomenų apie chemines medžiagas (savybės, naudojimas, rizikos valdymo priemonės) kūrimas/rinkimas;
  - cheminių medžiagų klasifikavimas ir ženklavimas;
  - surinktų duomenų pateikimas suprantamu formatu (SDL);
  - surinktų duomenų pateikimas žemyn tiekimo grandine;
  - cheminių medžiagų registravimas (jei reikalaujama saugos ataskaitos parengimas);
  - kreiptis dėl autorizacijos;
  - vadovautis apribojimų sąrašu.
- Tolesni naudotojai:
  - vadovautis rekomenduotomis rizikos mažinimo priemonėmis;
  - tiekėjo pateiktos informacijos ir rekomendacijų palyginimas su įmonėje naudojamomis rizikos mažinimo priemonėmis;
  - papildomų duomenų perdavimas aukštyn tiekimo grandine ir Agentūros informavimas dėl nukrypimų nuo pateiktų rekomendacijų;
  - vadovautis apribojimais dėl cheminių medžiagų naudojimo;
  - cheminių preparatų gamintojai: cheminių preparatų klasifikavimas, ženklavimas ir SDL parengimas.

Kaip jau buvo minėta aukščiau kitos suinteresuotos šalys vaidina pagalbinį vaidmenį įgyvendinant REACH reikalavimus. Kitos suinteresuotos šalys, kurios buvo vertinamos situacijos analizės metu – pramonės šakinės asociacijos (M, I, DU), NVO, mokslo organizacijos – galėtų vykdyti visuomenės informavimo veiklą, tyrimus, konsultuoti apie REACH. Pramonei ir nacionaliniams valdžios organams (taip pat ir visuomenei) yra reikalingos žinios ne tik apie bendrus REACH principus, bet ir apie specifines šio reglamento dalis ir reikalavimus, kur yra reikalingos specialiosios žinios bei patirtis. Šioje vietoje, siūlydamos savo paslaugas, nišą gali surasti ir kitos suinteresuotos šalys.

2. Situacijos analizė Lietuvoje

Lietuva – viena iš naujų Europos Sąjungos narių, neturi ilgametės patirties dalyvaujant reglamentų derinime. Rengiant šalies bendrąją poziciją dėl REACH buvo būtina surinkti ir apibendrinti įvairių suinteresuotų šalių pozicijas. Tapo akivaizdu, kad Lietuvoje vis dar nėra susiformavusių įvairių suinteresuotų šalių glaudaus ir sėkmingo bendradarbiavimo tradicijų. Dėl

nepakankamo pramonės susidomėjimo bendros šalies pozicijos dėl REACH reglamento projekto formavimas nebuvo sėkmingas. Galima pažymėti, kad tik keletas suinteresuotų institucijų (ar netgi asmenų juose) pakankamai aktyviai vykdė vienokias ar kitokias veiklas, susijusias su REACH reglamentu. Šių organizacijų atstovai aktyviai dalyvavo visose Lietuvoje vykusiųose renginiuose dėl REACH. Apie REACH Lietuvoje žino didžioji dalis suinteresuotų šalių, bet šios žinios dažnai yra tik bendro pobūdžio. Pastebėtas specifinių žinių apie tam tikras specifines šio reglamento dalis ir reikalavimus trūkumas.

Kadangi REACH reglamentas jau yra patvirtintas ir greitai įsigalios, nacionaliniai valdžios organai turės apibrėžti reglamento įgyvendinimo gaires šalyje, o pramonės įmonės aktyviai dalyvauti šių gairių rengime. NVO ir mokslo organizacijos yra pasirengusios platinti žinias apie REACH suinteresuotoms šalims ir visuomenei.

2.1 Nacionaliniai valdžios organai

▪ Įvykdytos veiklos

- vadovaujantis vaidmuo (iš Lietuvos pusės) REACH reglamento derinimo procese; šalies atstovavimas įvairiose darbo grupėse, seminaruose, darbinuose susitikimuose;
- vadovaujantis vaidmuo formuojant šalies poziciją dėl REACH reglamento derinimo procese;
- dviejų mokslo tiriamųjų darbų dėl REACH poveikio Lietuvos aplinkai, pramonei, žmonių sveikatai finansavimas;
- dalyvavimas seminaruose (dalyvių, pranešėjų vaidmenyse), organizuotuose NVO, mokslo organizacijų, apie REACH.

▪ Numatytos veiklos

- informacinio pagalbos vieneto sukūrimas;
- nacionalinio įgyvendinimo plano dėl REACH rengimas.

▪ Žinių lygis

- tik keletas atstovų, kurių darbas buvo susijęs su REACH reglamento derinimu, turi pakankamai žinių apie REACH ir jie atstovauja Aplinkos ministerija, Aplinkos apsaugos agentūrą. Tačiau vis dar trūksta pakankamai žmonių kompetentingose institucijose, kad pilnai ir efektyviai būtų įvykdytos šioms institucijoms priskirtos pareigos (pvz. pagalba pramonės įmonėms ir inspekcijoms įgyvendinant REACH reikalavimus);
- daugumai tiesiogiai ir netiesiogiai susijusių su REACH institucijų (pvz. sveikatos ir darbo apsaugos) akivaizdžiai trūksta žinių apie REACH reikalavimus ir jų vaidmenį įgyvendinant pastaruosius.

▪ Pageidavimai

- reikalingi pasiūlymai dėl informacinio pagalbos vieneto struktūros, veikimo mechanizmo;
- informacinės medžiagos informaciniam pagalbos vienetei rengimas;
- iniciatyvus informacijos suteikimas informaciniame pagalbos vienete (t.y. ne tik kai apie informaciją klausiama, bet ir seminarų organizavimas, publikacijų leidyba);
- patikimų žinių teikimas nacionaliniuose valdžios organuose;
- tolesnis bendradarbiavimas su kitų ES šalių narių nacionaliniais valdžios organais;
- turi būti informacijos, teikiamos įmonėms, kokybės užtikrinimo mechanizmas;
- efektyvesnis bendradarbiavimas su NVO skleidžiant informaciją apie REACH;

- reikalinga informacija apie GHS, laboratorijas;
- reikalingas praktiškas ir paprastos struktūros Internetinis puslapis apie REACH (įskaitant ir dažniausiai užduodamų klausimų ir atsakymų į juos rubriką);
- suprantami pagalbinių “klausimynai”, schemas;
- mokymai dėl IUCLID 5.

2.2 Inspekcijos

▪ Įvykdytos veiklos

- dalyvavimas seminaruose (dalyvių, pranešėjų vaidmenyse), organizuotuose NVO, mokslo organizacijų, apie REACH.;
- dalyvavimas darbo grupėse, kurios yra susijusios su vadovo dėl REACH reikalavimų įgyvendinimo kontrolės kūrimu;
- informacijos apie REACH platinimas įmonėms inspektavimo metu.

▪ Numatytos veiklos

- tarpinstitucinio inspektorių (kurių darbas susijęs su chemikalų kontrole) bendradarbiavimo organizavimas ir skatinimas.

▪ Žinių lygis

- kiekviena šalis turės pati nuspręsti, kaip užtikrins ir kontroliuos REACH reikalavimų įgyvendinimą šalyje. Šiuo metu REACH reikalavimų įgyvendinimo kontrolės vaidmenys ir pareigos tarp inspekcijų ir kitų atsakingų institucijų Lietuvoje nėra paskirstytos. Susijusių institucijų atstovai turi žinių apie bendrus REACH tikslus ir principus, bet tai iš esmės tik bendro pobūdžio informacija, kurios nepakaks atliekant įgyvendinimo kontrolės pareigas. Todėl inspektoriams būtini mokymai apie REACH įgyvendinimo įmonėse reikalavimus ir šių reikalavimų įgyvendinimo kontrolės mechanizmą šalyje.

▪ Pageidavimai

- pareigų tarp institucijų, administruojančių REACH reglamentą Lietuvoje bei kontroliuojančių REACH reikalavimų įgyvendinimą paskirstymas;
- inspektorių mokymai apie REACH reikalavimus, jų įgyvendinimo kontrolę;
- suprantami pagalbinių “klausimynai”, schemas (kasdieninio inspektavimo įmonėse palengvinimui);
- geros praktikos pavyzdžių apie REACH reikalavimų įgyvendinimą įmonėse žinojimas ir gebėjimas pakonsultuoti įmonių atstovus dėl šių reikalavimų įgyvendinimo ;
- įvardinti pramonės šakas, kurias palies REACH reglamentas;
- parengti cheminių medžiagų gamintojų, importuotojų ir tolesnių naudotojų sąrašus (kartu su naudojamomis medžiagomis, jų kiekiais, klasifikavimo bei ženklavimo duomenimis);

2.3 Pramonė (M, I, U)

▪ Įvykdytos veiklos

- dalyvavimas seminaruose, organizuotuose NVO, mokslo organizacijų, apie REACH;

- dalis pramonės įmonių, nelaukdamas reglamento įsigaliojimo, pradėjo rinkti duomenis apie chemines medžiagas, reikalingus pastarųjų registravimui arba dalyvauja šakinių darbo grupių veikloje.

- **Numatytos veiklos**

- nustatyti savo vaidmenį, vadovaujantis REACH reglamento principais;
- pasirengti REACH reikalavimų vykdymui;
- rinkti duomenis apie gaminamas, importuojamas, naudojamas chemines medžiagas;
- surinktų duomenų pagrindu, parengti REACH poveikio įmonės veiklai vertinimą ir įmonės veiksmų planą.

- **Žinių lygis**

- Pramonės įmonių žinių lygis apie REACH yra labai skirtingas ir dažniausiai priklauso nuo įmonės veiklos pobūdžio. Cheminių medžiagų gamintojai geriausiai žino apie REACH reglamentą ir jo greitą įsigaliojimą. Tačiau šios grupės įmonės yra susikcentravusios ties cheminių medžiagų registracija (nepakankamai skirdamos dėmesio kitiems reikalavimams), o taip pat joms trūksta žinių apie REACH reikalavimų praktinį įgyvendinimą įmonėse;
- kitos įmonių grupės – importuotojų – žinių lygis apie REACH priklauso nuo įmonės dydžio ir aktyvumo. Didesnės ir aktyvesnės įmonės turi pakankamai pradinių žinių apie REACH principus ir reikalavimus. Tačiau net ir šios įmonės turės sunkumų praktikoje įgyvendinant reglamento reikalavimus;
- dauguma tolesnių naudotojų žino, kad keisis chemines medžiagas reguliuojantys teisės aktai, bet nežino su kokiais pokyčiais teks susidurti jų įmonei. Aktyviausios įmonės jau dabar yra susidomėjusios REACH reglamentu ir noriai dalyvauja seminaruose bei kituose renginiuose apie REACH.

- **Pageidavimai**

- finansinė pagalba pramonei, įgyvendinant REACH reikalavimus;
- kadangi įmonėms trūksta žinių apie REACH, reikalingi seminarai, mokymai, kur būtų pateikiama informacija apie įmonių vaidmenį, jų pareigas, kontrolės mechanizmą, duomenų apie chemines medžiagas šaltinius, specifinė informacija įmonių grupėms ir pan.
- turėti vieną paprasto naudojimo ir išsamų informacijos apie REACH naujoves/gerą praktiką ir pan. tinklapį lietuvių kalba, kuris reguliariai būtų atnaujinamas;
- pagalbiniis vadovas apie pirmuosius žingsnius įgyvendinant REACH reikalavimus;
- detalūs vadovai, skirti šakinėms arba kitaip sugrupuotoms įmonėms;
- informacinės pagalbos iš valstybinių institucijų (ministerijų, inspekcijų, agentūrų);
- IT priemonės, daugiau informacijos apie chemikalų registrus;
- praktinių pavyzdžių apie REACH reikalavimų įgyvendinimą įmonėse;
- informacija informaciniame pagalbos vienetu turėtų būti pateikiama atsižvelgiant į įmonės tipą, dydį;
- nuorodų į informacijos šaltinius apie REACH sąrašas;
- pagalba pildant dokumentaciją (registracijos dosjė ir pan.).

2.4 Asociacijos (M, I, U)

▪ Įvykdytos veiklos

- organizuotas informacinis seminaras Lietuvos chemijos pramonės įmonėms;
- dalyvavimas seminaruose, organizuotuose NVO, mokslo organizacijų, apie REACH;
- vadovaujantis vaidmuo formuojant Lietuvos pramonės poziciją dėl REACH reglamento derinimo procese;
- parengta REACH poveikio Lietuvos pramonei vertinimo ataskaita (studija finansavo LR Ūkio ministerija).

▪ Numatytos veiklos

- chemijos pramonės asociacijoje diskutuojama apie galimybę pastarosios rėmuose įsteigti informacinį centrą dėl REACH;
- įmonių informavimas apie konsorciumus ir apie pirmuosius žingsnius įgyvendinant REACH reikalavimus įmonėje.

▪ Žinių lygis

- chemijos pramonės asociacijos turi daug informacijos apie REACH, reglamento principus, derinimo procesą ir pan. Ši informacija reguliariai yra teikiama šių asociacijų nariams;
- kitos asociacijos daugumoje neturi pakankamai žinių apie REACH ir neteikia tokio pobūdžio informacijos savo nariams. Tačiau dalis asociacijų, kurių atstovai dalyvavo renginiuose apie REACH, susidomėjo naujuoju reglamentu ir yra suinteresuotos gauti išsamesnės informacijos apie REACH reikalavimus.

▪ Pageidavimai

- reguliarius atnaujintos informacijos apie REACH pateikimas.

2.5 NVO

▪ Įvykdytos veiklos

- keturi tarptautiniai seminarai apie REACH atsiradimo istoriją, principus ir reikalavimus valstybinių institucijų, pramonės ir asociacijų atstovams;
- mokymai “REACH poveikio įvertinimas įmonėje” pramonės atstovams;
- mokymai NVO apie naująją cheminių medžiagų politiką – REACH;
- 10 informacinių dienų apie REACH pramonės, NVO, mokslo organizacijų atstovams ir inspektoriams įvairiuose Lietuvos regionuose.

Informacinių dienų apžvalga

Vieta	Data	Dalyvių skaičius				
		Nacionalinė s valdžios organų atstovai	Inspektoriai	Pramonės atstovai	Kiti	Iš viso
Vilnius	05/09/06	10	3	26	4	43
Panevėžys	11/09/06	2	2	23	1	28
Kaunas	19/09/06	2	8	52	3	65
Utena	21/09/06	2	6	19	2	29
Klaipėda	27/09/06	1	4	23	1	29
Šiauliai	28/09/06	1	21	44	1	67
Marijampolė	02/10/06	1	6	14	6	27
Alytus	04/10/06	1	2	20	1	24
Vilnius	09/10/06	4	2	20	1	27
Vilnius	18/10/06	18	13	14	2	47
Iš viso:		42	67	255	22	386

- publikacija “Naujoji Europos Sąjungos cheminių medžiagų politiką – REACH” pramonės atstovams, inspektoriams ir kitoms suinteresuotoms šalims, 2006.

▪ Numatytos veiklos

- dažnai užduodami klausimai ir atsakymai į šiuos klausimus bus patalpinti Baltijos aplinkos forumo tinklapyje;
- REACH bendravimo strategija bus patalpinti Baltijos aplinkos forumo tinklapyje;
- Leonardo da Vinci fondo finansuojamo projekto “Žinių apie REACH kūrimas ir sklaida” rėmuose bus parengta mokymų apie REACH medžiaga, mokymų vadovas ir surengti mokymai REACH suinteresuotoms šalims.

▪ Žinių lygis

- Dauguma NVO, kurių veiklos sritis nėra susijusi su chemikalais, neturi jokios informacijos apie REACH. Kitos NVO turi informacijos ir žinių apie pagrindinius REACH principus, istoriją ir tik keletas NVO yra pakankamai informuotos ir apmokytos, kad galėtų rengti seminarus, mokymus apie REACH reikalavimus kitoms suinteresuotoms šalims.

▪ Pageidavimai

- Bendros informacijos apie REACH principus, poveikį žmonių sveikatai, aplinkai ir pan.

2.6 Mokslo organizacijos

▪ Įvykdytos veiklos

- renginys apie REACH tekstilės pramonės įmonėms;
- REACH poveikio vertinimas Lietuvos tekstilės pramonei (dėmesys atkreiptas į sunkumus);
- REACH poveikio vertinimas Lietuvos pramonei, aplinkai ir žmonių sveikatai (studiją finansavo LR Ūkio ministerija);
- du informaciniai seminarai, kur buvo pristatomi poveikio vertinimo Lietuvos pramonei, aplinkai ir žmonių sveikatai rezultatai, valstybinių institucijų, pramonės, mokslo organizacijų ir asociacijų atstovams;

- REACH pagrindinių principų pristatymas aplinkos apsaugos inspektorių mokymų regionuose (7 mokymai įvairiose regionuose) metu;
- REACH pagrindinių principų pristatymas studentams.

- **Numatytos veiklos**

- Leonardo da Vinci fondo finansuojamo projekto “Žinių apie REACH kūrimas ir sklaida“ rėmuose bus parengta mokymų apie REACH medžiaga, mokymų vadovas ir surengti mokymai REACH suinteresuotoms šalims.

- **Žinių lygis**

- Lietuvoje nėra daug mokslo organizacijų, kurios domisi chemikalų teisiniu reglamentavimu, kontrole ir valdymu įmonėse. Lietuvoje yra tik keletas institucijų, kurios turi pakankamai žinių apie REACH reikalavimus, principus, kad galėtų vykdyti seminarus, mokymus kitoms suinteresuotoms šalims šia tematika. Pastaruoju metu ir kitos mokslo organizacijos išreiškė norą sužinoti daugiau apie REACH.

- **Pageidavimai**

- cheminių medžiagų poveikio vertinimo priemonės, kurios sugeneruotų patikimas poveikio vertes;
- reikalingi praktiniai geros praktikos pavyzdžiai apie REACH reikalavimų įgyvendinimą įmonėse.

3. Naudotos literatūros sąrašas

1. Informacinių dienų (“REACH Baltics” projekto rėmuose vykdė Baltijos aplinkos forumas kartu su Aplinkos ministerija, Aplinkos apsaugos agentūra, Ūkio ministerija, Valstybine aplinkos apsaugos inspekcija ir regioniniais aplinkos apsaugos departamentais) metu surinkti dalyvių klausimynai;
2. Klausimynai surinkti iš įmonių atliekant REACH poveikio vertinimą Lietuvos pramonei, aplinkai ir žmonių sveikatai;
3. Papildoma REACH suinteresuotų šalių atstovų apklausa telefonu ir elektroniniu paštu.

4. Naudingi informacijos šaltiniai (tinklapiai) apie REACH

REACH reglamentas ir rengimo procesas:

Europos Komisijos Aplinkos generalinis direktoratas

http://ec.europa.eu/environment/chemicals/reach/reach_intro.htm

Europos Komisijos Įmonių generalinis direktoratas

http://ec.europa.eu/enterprise/reach/index_en.htm

Europos cheminių medžiagų biuras

<http://ecb.jrc.it/REACH/>

Europos cheminių medžiagų agentūra

<http://www.hel2.fi/eca/eca.html>

Aiškinamieji dokumentai ir pagalbinės priemonės:

- Struktūrinės schemas apie REACH: <http://europa.eu.int/comm/environment/chemicals/reach.htm>
- Metodikos, priemonės, rekomendacijos REACH įgyvendinimui (parengta REACH įgyvendinimo projektų (RIP) metu): <http://ecb.jrc.it/reach/rip/>

Daugiau informacijos galite rasti kitų organizacijų, aktyviai dalyvaujančių REACH rengime, tinklapiuose:

Tarptautinė ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija: <http://www.oecd.org/>

Europos chemijos pramonės taryba: <http://www.cefic.be/>

Europos cheminių medžiagų ekotoksikologijos ir toksikologijos centras: <http://www.ecetoc.org/>

Europos aplinkos biuras: <http://www.eeb.org/>

Greenpeace: www.greenpeace.org

WWF – Pasaulio gamtos fondas: www.panda.org

Tarptautinis cheminių medžiagų sekretoriatas: <http://www.chemsec.org/>

Europos vartotojų organizacija: www.beuc.org

Europos profesinių sąjungų konfederacija: www.etuc.org

Tinklapiai, kur galima rasti informacijos apie REACH, Lietuvoje:

Aplinkos ministerija: www.am.lt

Aplinkos apsaugos agentūra: <http://aaa.am.lt>, www.infochema.lt

Lietuvos chemijos pramonės įmonių asociacija: www.chemija.lt

Aplinkos inžinerijos institutas: www.apini.lt

VšĮ “Baltijos aplinkos forumas”: www.bef.lt